Ч. 241 (13.480). Львів, четвер 14. вересня 1933. [illegible] Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

До культурного світу!

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ РЯТУНКУ УКРАЇНИ.

Вимирає з голоду на очах Европи великий, богатоміліоновий український нарід. Вимирають доведені до краю насильницьким визиском завойовника — червоної імперіялістичної Москви — Радянська Україна й інші південні області Радянського Союзу — як Кубань і Донщина, які творять тепер т. зв. Північно-Кавказький край, а заселені також переважно українцями.

У результаті насильного вивласнювання землі й інвентаря колись самостійним хліборобам, у наслідку заведення державної панщини, в формі т. зв. колективізації рільного господарства, і безжалісного забирання збіжа від новітніх білих невільників для прогодування московської півночі, навістив Радянську Україну і Північно-Кавказький край нечуваний, невиданий віде в світі голод. Населення колишнього шпіхліра Европи конає в голодових муках. Вимирають цілі села. Трупи голодних валяються по вулицях міст і на дорогах сіл. Прокидається людоїдство. А більшовицька влада, замісць помочі, без жалю стягає останнє збіжа з краю і вивозить до Московщини та нечуваним терором заглушує великий протест.

Урядова преса в Радянському Союзі, — а іншої там нема, — про голод населення і знущання над ним, розуміється, мовчить. Навпаки, більшовицька влада заявляє, що ніякого голоду нема, що це вигадка контрреволюціонерів та інтернаціоналістів. Але одночасно та сама влада забороняє кореспондентам закордонної преси виїздити на Україну і Північний Кавказ на тим самим потверджує, що там дійсно творяться страшні речі, про які всеж попадають останніми часами вістки і до европейської преси.

Насаджуючи примусом колективізацію в країні селян-хліборобів, північні насильники-російські більшовики, не здрігнулися перед фізичним винищуванням міліонів міцних, працюючих селян за спротив чужій їм системі, що накладає на них пута рабства. Одних нищать на місці военною силою, інших гонять сотнями тисячів у далекі північні сторони, де вони гинуть масово з голоду і холоду, в тяжких умовинах каторжних робіт, рубаючи дерево у тайзі, копаючи біломорський канал, виконуючи під батогами чекістів інші примусові роботи. Так майже цілком викорінено хоробру людність Кубанщини, в Північно-Кубанському краю, так здесятковано населення цілих округ Радянської України, а одночасно спроваджують на українські землі поселенців з російської півночі. Робить це більшовицька Москва систематично і пляново, щоби стерти з лиця землі український нарід і зліквідувати українську проблему.

З тією метою московська диктатура почала останніми часами нечуваний похід проти українського національного життя, ліквідуючи рештки наверхньої самостійности Української Соціялістичної Радянської Республики, русифікуючи адміністративний апарат і культурне життя на українських землях. Тисячі інтелігентних працівників українців, навіть комуністів, ліквідують безсудними розстрілами та засланнями поза межі України, як контрреволюціонерів і ворогів славетної пятилітки та колективізації, що повернула богату країну в голодову пустиню.

Між „контрреволюціонери“ попав навіть найвизначніший український більшовик, заступник голови Ради Народніх Комісарів і комісар народньої освіти УСРР М. Скрипник, та на знак протесту проти екстермінаційної політики Москви на українських землях покінчив самогубством.

Такий стан у Радянській Україні й у інших південних областях більшовицького царства. Він мусить потрясти совістю культурного світу і той культурний світ мусить підняти голос протесту проти нечуваного варварства, якого допускається більшовицька Росія супроти українського народу, що хоче жити власним національним життям.

В столиці Галицької Землі у Львові, повстав Український Громадський Комітет Рятунку України, зложений з представників українських послів у законодатних установах Польщі й центральних українських економічних та культурних установ і організацій.

Комітет звертається з закликом до суспільностей культурних народів світу, протестувати проти грабіжі, поневолення і фізичного винищування українського народу більшовицькою Москвою та має надію, що культурний світ прийде нам, що мешкаємо поза межами більшовицьких страхіть, з помічю для полекшення долі голодуючих наших братів під московсько-більшовицьким пануванням.

Львів, дня 8. вересня 1933.

Італія і Совіти.

З голосів чужинної преси.

Рим, 7. вересня 1933.

По підписанні італійсько-совітського договору всі італійські часописи розписались про його вагу в політичному й економічному житті Европи. Політично, мовляв, Европа все більше ступає на шлях миру, а тим самим і економічно жде її розвиток і добробут. Кожний щоденник зазначив, що цей договір, це підкреслення важливости пакту чотирьох. Зазначують також і німецькі часописи, що Італії не було так важко договоритися зі Совітами, бо Італія ніколи з ніякими погрозами супроти Совітів не виступала. Воно й правда: Муссоліні, чи преса обмежувались до глузування над руїнною ідеольогією Совітів, до терпких завваг про „здобутки“ комуністичної революції.

До підписання цього договору дійшло — на нашу думку — ще й тому: більшовики, бачучи якого значіння набирає дипльоматична діяльність Муссолінія в сучасний мент, постановили, чи то пак постарались самі дійти до цього договору, надто тепер, коли вони без обиняків лізуть в обійми капіталістичних держав.

Останній „Тан“ так і пише: „Більшовики, щоби відсунути небезпеку, яка грозить їм від Німеччини, задумали покористуватись посередництвом Італії, яка вже посередничить між Німеччиною і Австрією“.

Здогад „Тан-а“ дуже влучно-правдивий: більшовики тремтять за свою шкуру, тому їм не вадить шукати рятунку в того, що й досі ще має на Гітлера вплив.

Ще далі „Тан“ у тійже статті каже: „З боку політичного Італія, підписуючи цей договір, дає Совітам доказ, що договір чотирьох не є спрямований проти Союзу Совітів, як думали в Москві“...

У Москві, як вам уже певне відомо, з приводу підписання італійсько-совітського договору не скривана радість.

Преса інших держав Европи всяко говорить про це. І хоч італійські щоденники дають гучні заголовки коментарям европейської преси — як: „Італійсько-совітська згода й її політична далекосяглість“, — то ті коментарі мало переконують про справжню, конструктивну вартість і далекосяглість цього договору.

* * *

А „Журналь де Женев“ з 6. вересня ц. р. просто ворожо відноситься до італійсько-російського договору. В передовиці „Le pacte italo-soviétique“ автор (П. Бріке), розглядаючи цей договір, питається, що стало головним чинником до заключення його? Бож з усього італійського експорту ледви четверта часть іде в СРСР. А совіти примушені й цей імпорт зменшити. Торговельний договір із 2. 8. 1930. Італії з Совітами приніс перший лиш розчарування.

Авторові згаданої статті здається, що головна ціль договору італійсько-російського, це та: Італія хоче затягнути Совіти у круг своєї гри й зайти малу антанту ззаду. Дальше, що цей договір, це гра Риму з Парижем за вплави на сході. І тому подорож Еріо має зовсім окреме своє занчіння. Бо Еріо, вихваляючи совіти, не робить цього лише зі свого особистого боку: він заходиться втягнути совіти у круг ділань — Парижа. Безперечно, він заходиться, щоби за всяку ціну оминути й не допустити, щоби Польща опинилась у безвихідному положенні між арміями Німеччини й Совітів.

Про Совіти у відношенні до неволених ними народів, автор каже: „Закордонна політика Совітів, сьогодні, здається, опанована турботами внутрішнього характеру. Комуністична диктатура, дарма, що жорстока, сильно ослаблена. Деякі райони, як Україна, Кавказ, находяться у безнастанній прихованій революті. І вистачає, щоб одна іскра впала ззовні, а викликалаб пожежу й змелаб Совіти із лиця землі. Гітлерівська Німеччина в першу чергу перелякала Совіти зовсім поважно. Ото й послідували пакти ненападу з Польщею, Францією, Румунією. І Літвінов у цих пактах старається виразно, щоби зберадити й не допустити до нападу; бо, без сумніву, треба бути обережним, щоби хтось із сторонників України не підклав вогню під порохівню. І дивлючись із цього боку, **подорож Еріо стає надто сумною. І ще більше сумно, що старий демократ бенкетує з більшовиками тоді, коли Україну десяткує голод, заслання, різня. Політика Франції й Італії й ті договори ненападу зі Совітами у висновку затверджують і зненавиджену тиранію над нещасливими народами**“.

Москва по думці автора „не зважаючи на небезпеки, що загрожують їй тепер, зовсім не зріклася мрії про всесвітню гегемонію. Доказом цього є італійсько-совітський пакт. Але справді треба дивуватися, що уряди італійський та французький, які мусілиб мати добрі інформації, жертвують своїми національними та европейськими інтересами для престіжу, дрібної ривалізації та хибних обчислень“.

В статті пана Бріке маємо цінне признання значіння України в московській політиці, може його зрозуміють незабаром і інші.

М. Зазамський

—o—

Наша молодь і школа.

(Висліди одної анкети.)

II.

Одна з причин безробіття.

(Докінчення.)

Якщо нині зрозуміють якслід становище самі безробітні інтеліґенти, розсіяні серед селянської маси і зужиють своє знання і енерґію на пропаганду гасла „свій до свого", то за рік-два кожен з них матиме працю. Для тих, що не можуть добитися власного варстату праці, це одинокий вихід з безробіття.

Другий спосіб боротьби з безробіттям, це творення нових варстатів праці. Хто має їх творити? На це ріжно відповідають: суспільність, кооперація, родичі для дітей... Дійсність показує, що майже всі істнуючі підприємства повстали завдяки починові тих, що потребували їх самі для себе. Нема сумніву, що для величезної більшости нашої молоді не створить варстату праці ніхто інший, тільки вона сама мусітиме це зробити. Інші поможуть їм (наприклад капіталами), хіба тоді, як побачуть у цьому користь для себе.

Творити нові підприємства нелегко. До цього потрібна підготовка, якої нині наша молодь зправила не має. Цю підготовку мусить їй дати наша школа. Тому до цієї школи треба нині ставити особливі вимоги — інші як давніще. Колись школа мала лише вивчувати кандидатів на готові посади, нині мусить виховувати людей, що потрафили би ці посади самі творити. До цього потрібне не лише само знання, але ще більше ті прикмети характеру, що рішають про практичну життєздатність одиниці, підприємчивість, меткість, витревалість. Їх мусять защіплювати і розвивати в молоді наші школи і то всі без виїмку: народні, середні і фахові. Виховання в молоді цієї господарської життєздатности мусить стати одним з найважніших завдань нашої школи в нинішню пору. Без нього наші школи виводитимуть у світ безробітних, а всі пляни на ліквідацію в нас безробіття залишаться [illegible] проєктами.

Як ця справа поставлена нині в наших приватних школах, про це говорять пророчисто відповіді на шесте питання анкети: які бажання і пляни маєте щодо своєї фахової праці. Більшість відповіла: „Дістати добру посаду... в кооперації, „Маслосоюзі", „Рідній Школі"... Зовсім не видко свідомости, що тих посад нема і що на кожну, яка де опорожниться, вже жде по кількасот кандидатів. Коли наші школи навіть цієї свідомости не дали своїм абсольвентам, то що говорити про виховання молоді до підприємчивости, підготовку її до творення власних варстатів праці?

Лише у деяких листах абсольвентів фахових шкіл можна завважити проблиски іншого духа: спроби числити на себе.

Висліди анкети позволяють також робити деякі висновки і про громадянську вартість абсольвентів, а посередньо і про громадсько-виховну вартість наших шкіл.

Анкету вела формально „Рідна Школа", безперечно заслужена, признана і шанована громадська установа. Вона зверталася до своїх колишніх учеників, ще й у їх власній справі. Треба було надіятися, що відповість кожен, хто дістане анкетний листок. Усіх листків розіслано 572. З них 52 звернула почта з причини неточних адрес, виходить, що 520 доручено. На них прийшло 2[illegible] відповідей і то здебільша від тих, що є безробітні і надіялися дістати роботу. 221 абсольвентів (ок), головно ті, в яких особиста потреба не грала ролі, не відізвалися зовсім. Виходить, що 42 прц. абсольвентів не вважали потрібним відписати „Рідній Школі". Їх почування громадянського обовоязку було за слабе, щоби спонукати їх написати 6 рядків у відповідь рідній установі, яка дала їм освіту. Чого можна надіятися від них тоді, коли поважна хвилина зажадала би від них тяжчих обовязків?

На жаль, це сумне свідоцтво не тільки для молоді, але і для шкіл, що її виховували. Видно багато там ще бракує до виховування обовязковости і громадянської дисципліни.

Справа навчання поставлена у наших школах здебільша зразково, зате виховання віддавна поважно кульгає, хоча саме воно повинно би бути найважнішим завданням нашої школи, бо саму освіту може дати і чужа. Над цією справою пора би поважно подумати.

Р. Білинський.

—o—

Чергова „дія" в житті Православної Церкви.

Про ненормальні відносини в Православній Церкві свідчать свіжі події з Почаївської Лаври з 10. вересня. У цей день — свято почаївського ігумена препод. Йова — величезна маса прочан зібралася до Почаїва.

Цей факт хотіли використати митрополит Діонізій і його московське оточення. Як повідомляла вже преса, минішній почаївський відпуст мав бути одночасно маніфестацією української волинської пастви за честь митрополита Діонизія. Для цього задумали повторити ювилейні свята з нагоди 20 літ служби митроп. Діонизія в чині епископа і 10-ліття в чині митрополита.

Як відомо, вже весною відбувся його ювилей у Варшаві в імені цілої митрополії в присутности представників уряду і дипльоматичної льожі. І нагло згори був даний наказ повторити цей ювилей і саме на Волині. Дошукуючись причин цього дивного ювилею, з його ще дивнішими методами орґанізації, треба, здається, звязати його з якоюсь ближче невідомою закулісовою грою між митрополитом Діонизієм і урядом. Дуже можливо, що в цю гру входить справа дальшого задержання митрополитом двох архієрейських катедр — варшавської і волинської — в явній суперечності з канонами Церкви. Адже вже від кількох літ горлає „Українська Нива" за українським епископом на Волині, недавно вже і вся польська проурядова преса заговорила про розмосковлення Церкви, — а справа все стоїть по старому.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. ВЕРЕСНЯ 1933.

ҐАЛАКТІОН ЧІПКА.

Спомини з гір.

III.

Ще не розігнався я до третьої частини своїх споминів, а вже на дві перші дістав запити, відповіди і доповнення. Це відноситься до села Спас, його Княжої гори, до Лаврова і його історії. Видно наше громадянство не таке вже байдуже до того, що діялось колись на нашій а своїй землі.

Найбільшу радість справила мені „Бойківщина", що тихо, без гамору і шуму виходить що чвертьрік у Самборі. В „Бойківщині" є стаття д-ра Кобільника саме про те все, про що я згадував, а з якої ясно виходить, що я не перший запікавився „Княжою горою". Богу дякувати!..

А коли є такі люди, то я з легким серцем можу цю справу лишити на боці і перебратися в інші сторони симпатичної бойківської землі.

Стрільбичі.

Також стара-стара місцевість, один з бастіонів колишнього оборонного трикутника. Вже й сама назва вказує на те. А підчас мого побуту в домі пп. Марковських я ще підтвердив її, бо настріляв стільки „биків" у бріджу, що мало що не заріксея загалом зірвати з фабрикою „Фердинанд Пятнік і Сини". Прошу собі уявити: Пані Дому заголошує „без адута", я маю два аси, всі кольори обсаджені і підношу на „три без адута". Противники не мали партії, підтягають на чотири пік, Пані Дому „пас", а я маючи таку сильну карту також „пас", навіть без контри. З того зачалося. Противники впали, але я „зазяпав" карту і ми програли робра.

Були Стрільбичі бастіоном і лишилися ним. Там працював довгий час посол о. Яворський, там ліси „Дністра" і П. П. Марковських. В селі гарна кооператива і „Народній Дім", люди свідомі і не дурні. Одним словом пахне твердинею... Не мають тільки зрозуміння для дороги через своє село. Моглаб бути ціла така, як той кусень, який зробили своїм коштом власники лісового маєтку. Але це вже вроджена прикмета кожного українського села і благодатний вплив високого дорогового податку.

Ця дорога багато завинила в тім, що я так довго сидів у Стрільбичах, за що сердечно моїх Господарів перепрошую, не обіцюючи на будуче поправи. Ніколи не можна безкарно так розпускати міщуха: годувати, водити „на цапа", орґанізувати партію до бріджа і загалом уприємнювати йому всіма способами час. Воно мститься і зараз і на будуче.

Але при сильній волі виїхати таки можна і я виїхав. Тим разом у справедливі гори, на справедливий гірський мід, справедливі пструги і справедливу гірську купіль — до Ясінки та ще й Масьової.

Чому вона Ясінка — це мені ясно, але чому Масьова — ніяк не розгадаю. Хто це був той Мась чи Масьо, якої віри і народности, що робив і звідки від нього пішла назва на ціле село?!... На щастя я не їхав на досліди чи розкопки і тому ця квестія не попсувала мені побуту в тім далекім закутку, де гори багато гарніші як люди, а люди багато цікавіші як виглядають.

Дорога від залізниці майже весь час попри ріку Стрий. Ідеш і з дива не можеш вийти: Чи справді ця велика ріка тільки доплив Дністра!? Адже вона три рази більша від нього, а про глибину моглиб сказати найліпше ті, які що року збільшують число потопельників. Візник мого всього господаря сам кілька разів мало що не втопився, тому дещо розказує з власного досвіду. „Вода — каже — вибиває ями і під сподом рве, а звepха нічого не видно. Ось тут — показує рукою на темно-сине плесо — є сім метрів глибини!" Я в те не дуже вірю, але доказувати неправду не маю охоти, бо ануж вода справді під сподом рве. Пропав би фейлетон про Ясінку, банька гірського меду, кілька великих пстругів на маслі і загалом прекрасний мій побут у П. П. Яворських.

Ясінка.

Село нічим незамітне, хіба тим, що має гарну церкву, гостинне надлісництво, голосувало на „одинку" і недавно дуже погоріло. Нарід там ненадзвичайної раси, здається має домішку татарської крови (найвище 80—90 проц.) і то татарів дуже збідованих.

Церква справді гарна, а якби не білі муровані стовпи, що тримають піддаша — моглаб стояти в музею. Отець парох, показуючи мені її, додає, що навіть сам д-р Драґан хвалив цю церкву, коли в своїй „церквознавчій" мандрівці забрив до Ясінки. Не знаю чи бачив він і св. Яна Кантого, що висить у куті під дзвіницею. Різьбив його певно якийсь ясінський Архипенко і цікаво вирізьбив. Дав йому козацькі вуси, китайські коси і бороду але Дорошенко. Цікава фіґура, шкода що не в музею.

Написав я вгорі, що Ясінка мало чим замітна, а тепер мушу справити. Ні, вона дуже замітна, а саме старим і молодим поколінням.

Почав я розмову зі старшими.

— Ви були на українській війні? — питаю.

— Ще чого. Я прийшов з „пліну", то вже мені другої війни не хотілося.

— А тепер як вам ведеться?

— Як є „уродзай" то нічого собі.

А з молодим і наймолодшим поколінням то й розмови не треба було.

Вечором, коли сонце сховалося за „[illegible]", а синій сумерк наляг на ясінську долину, [illegible] а і [illegible] моста на ріці вулиця гула. Стояв я і [illegible] Молодий нарід весь час співав [illegible]

Видко, від слів хотіли перейти до діла бо здиплений коник, за яким їхав п. Певний і комп. вже боками робив. І сталося.

10. вересня, коли на завершення Служби Божої процесія з мощами св. Іова вже кінчалася, несподівано на превисочезній дзвіниці Лаври замаяв величезний кількаметровий український жовто-блакитний прапор. З усіх грудей багатотисячної маси стихійно вирвався оклик „Слава, слава!“ Треба підкреслити цей момент в цілій почаївській „дії“, бо, здається, на нього не звернуть відповідної уваги ні церковні ні світські високі чинники. А проте цей факт появи на Почаївській Лаврі, що високо верховодить над усією околицею, українського національного прапору, факт, що викликав такі одноцушні ентузіястичні оклики „Слава“ виявив незвичайно виразно справжні почування народньої волинської маси.

Друга ява була така. У мент, коли замаяв національний прапор, серед молоді, що заповнила всю алею від Лаврівського Собору до архієрейських кімнат, нагло зявилися десятки транспарентів з отакими написами: „Геть з русифікаторською політикою і з московськими єрархами з Православній Українській Церкві“, „Домагаємось цілковитої українізації Церкви“, „За українського зверхника Церкви“, „Для Волині правлячий епископ українець“, „За українську богослужбову мову“, „За відродження українських традицій у Прав. Церкві“, „За соборний устрій Церкви“ і іншими, що повторювали ті самі думки в зміненій стилізації. Від цих написів заворушилися аранжери ювилейного свята. Пробували заслонити транспаренти густо заставленими церковними хоругвами, щоби не побачили цих „ювилейних“ написів очі московських владик, а зібрались вони тут усі: сам „ювилят“ митрополит Діонизій, його майбутній заступник архиепископ Олександер, відомий україножер епископ Симон, ну, і наші: — малорос архіеп. Олексій і українець еп. Полікарп. Пробували успокоїти маніфестантів словом. Аж трьох священиків починало промовляти до народу. Але їм не дали говорити — „Геть з наймитами москалів“ і інші вигуки неслись з юрби. Зверталися за поміччю до поліції, але вона, зібрана у великому числі, відмовилась інтервеніювати. І не було ради. Мусіли московські владики пройти алеєю цих транспарентів під вигуки „геть, геть“ з лаврського собору до архієрейського дому... Ще трохи постояли маніфестанти рядом зі своїми написами перед вікнами архієрейських покоїв, після чого відійшли на майдан міста, де відбулося віче під голим небом.

На цьому вічу виступали з промовами посли з ББ Скрипник, Бура, Серафимович і сенатор Главацький ті самі, що колись витали митрополита Діонизія, як почесного голову Т-ва ім. Могили. Головною темою промов була справа розмосковлення церкви і справа безбюджетової і безконтрольної господарки внутрішнім церковним майном. Віче винесло відповідні резолюції і вибрало делегацію з кількох осіб до митрополита. Очевидно „ювилят“ делеґації не приняв, а вислухали делегатів арх. Олексій і еп. Полікарп.

На другий день, 11. вересня, відбулась заповіджена програмою ювилейна академія. На цю академію, навчені досвідом аранжери, пускали лише за білетами вступу. Академія почалась около 2 години (народу вже в Лаврі не було) і протяглась дві години. На академії були присутні: численно зібрані (коло 200) панотці (які у відріжненні до попередніх років привезли зі собою своїх жінок, дочок і кревняків), всі слухачі консисторії, члени „Русскаго Народного Обединенія“ з цілісінької Польщі, ну, і... дослівно коло 20 наших дяньків, понурих і мовчазних. Академія складалася з двох промов — довженького докладу члена консисторії, панотця Відибіди та з панегіричного виступу п. Витенка. Цей панок, який невідомо яким правом мав відвагу промовляти в імені українського громадянства, зробив у своєму рабсько-льокайському запалі з особи митрополита Діонизія 100 прц. українського церковного діяча і патріота. На пояснення цього несамовитого виступу треба додати, що п. Витенко є служачим Волинської Консисторії. Не було святочного настрою на академії, — бо сам ювилят не знайшов у собі сили бути присутнім на академії.

Так скандально закінчився повторений ювилей.

X.

——o——

Новий зшиток „Української Загальної Енциклопедії“.

Вийшов 30-ий зшиток „У. З. Е.“ і ним закінчена загальна частина цього видання. Пять зшитків, що матимуть огляди з українознавства появляться до кінця цього року. У 30-ім зшитку маємо такі українські назви: Цицура, Ціхановський, Цурковський, Цьокан, Чайковські, Чалий, Чарнецькі, Чеботарів, Червенські городи, Чередіїв, Черемшина, Черкавський, Черкасенко, Черкаси, Черник, Чернівці, Чернигів, Чернявський, Черче, Чехівський, Чеховичі, Чечель, Чигирин, Чижевський, Чикаленко, Чорна Русь, Чорне море, Чорний шлях, Чорні клобуки, Чорногора, Чорноморське козаче військо, Чорноморський низ, Чортків, Чортомлик, Чорториські, Чубар, Чубатий, Чубинський, Чужкевич, Чумаки, Чупринка, Чурай, Шадлун, Шаманек, Шандрук, Шаповал, Шараневич, Шахрай, Шашкевич, Шварно, Шевченко, Шедель, Шелухін, Шемет, Шептицькі, Шестоднев, Шехович, Шимонович, Широцький, Шішманов, Шкрибляки, Шкрумеляк, Шкурупій, Шміґельський, Шовгенів, Шпойнаровський, Шраг, Шрамченко, Штефан, Штунда, Шульгин, Шумлянський, Шумський, Шухевичі, Щедровський, Щепотев, Щербаківський, Щербина, Щирський, Щоголів, Щурат, Юзівка, Юнаків, Юра, Юріев, Юрій, Юркевичі, Юрчак, Ющишин, Яблоновський, Яворів, Яворницький, Яворський, Яковлів, Якубський, Ялта, Ямпіль, Янович, Яновська, Яновський, Янчук, Яремко,Ярижка, Яричевський, Ярополк, Ярослав, Ярошевич, Ярошевський, Ярошенко, Ярошинська, Ять, Яхимович, Яхія, Яцків, Ящуржинський.

Із загальних гасел замітніші такі: Цитринове дерево, Цифра, Цінні папери, Цісар, Ціцерон, Ціяноводень, Цукор, Цукроварня, Чад, Чай, Чайка, Чапек, Чарльстон, Чарторийські, Часник, Чекановський, Челяковський, Чемберлен, Ченстохова, Червона армія, Червоне море, Червоний хрест, Черенка, Череп, Чернець, Чернишевський, Черні, Черчіль, Чев, Чеська література, Чеська мова, Чеськословацька республіка, Чех, Чехов, Чинш, Число, Чіле, Чіріков, Чічерін, Чорногора, Чорногуз, Чума, Чумацький шлях, Чупров, Чхеідзе, Шаґін-Ґірей, Шайдеман, Шайноха, Шалапути, Шаляпін, Шаміль, Шамоні, Шангай, Шанкер, Шапіроґраф, Шарден, Шафарик, Шафран, Шахматов, Шаховской, Шахт, Швабія, Швайцарія, Шведська література, Шведська мова, Швеція, Шезльонґ, Шекспір, Шелі, Шелінг, Шеляк, Шенберґ, Шенбрун, Шербур, Шери, Шефтсбері, Шимпас, Шифра, Шілінґ, Шіллер, Шінто, Шкаралупники, Шкарлятина, Шкільництво, Шкіра, Шкірні хороби, Шкло, Школа, Шлезьк, Шлісельбурґ, Шліхтер, Шлунок, Шляхта, Шмідт, Шніцлер, Шобер, Шов, Шовк, Шопен, Шопенгауер, Шотляндія, Шпіонажа, Шрамек, Штаб, Штайнах, Штравс, Штреземан, Шуберт, Шувар, Шуман, Шумування, Щепкін, Щеплення, Щипюрно, Щука, Щур, Юаншікай, Ювелірство, Югославія, Юз, Юзефович, Юзефський, Юкатан, Юліян Апостат, Юм, Юнг, Юнґів плян, Юнгман, Юнкер, Юпітер, Юра, Юрон, Юстиніян, Юта, Ютляндія, Юхта, Юшневський, Яблонец, Ява, Яґайло, Яґіч, Ячник, Язик, Яйла, Яків, Якір, Якобі, Якобінці, Якобсен, Яковлев, Якутська автономна радянська соціялістична республіка, Ялиця, Ялівець, Ямаґата, Ямайка, Яничари, Янус, Японія, Японська література, Японська мова, Японське мистецтво, Ясенський, Яси, Яснопольський, Ятвяги, Яфетидольогія, Ячмінь, Ящірка.

Редакція „У. З. Е.“ прохає нас при цій нагоді пригадати громадянству, що всякі доповнення й поправки треба як мога швидше присилати на адресу „Енциклопедії“, Львів, Чарнецького 26, тому, що вже збирається матеріял до суплементу.

Бувший гетьман Скоропадський і московський ґенералітет.

(УП) Канадійський англійський часопис
„Ді Бордер Сіті Стар“ з Віндзору, Онт. приніс
статтю свого париського кореспондента про мос-
ковський монархістичний рух на еміґрації. Стат-
тя цікава тим, що кидає дещо світла на діяль-
ність ексгетьмана України Скоропадського та
його співпрацю з Московщиною париського по-
крою. У звязку з тим набирає іншого освітлення
й реклама для Скоропадського в російській пре-
сі, а дальше й вістки польської преси з перекру-
чуванням фактів, сенсаційними видумками і т. п.

Після приходу Гітлера до влади, в москов-
ських еміґраційних колах поширились надії на
розвал радянської республики та на відновлен-
ня московської монархії. У звязку з тим москов-
ські еміґранти почали живу діяльність над зор-
ґанізуванням всемосковського леґіону, який мав-
би стати на послугах Гітлера, коли він розпічне
свій наступ на Москву. 12.000 москалів зголоси-
лось на той заклик і для них зорґанізовано в
Ітеборґ спеціяльний табор, а штаб приміщено у
великому будинку бувшого готелю „Вікторія“ в
Берліні. Московські леґіонери парадували в
Берліні перед Гітлером та представниками давної
царської родини в повному озброєнні та з цар-
ським прапором, який посвятив митрополит мос-
ковської православної церкви. Проводять тим
„всемосковським“ леґіоном А. Розенберґ, князь
Оболенський, ґенерали Авалов і Сахаров та г-
кілька балтійських баронів. Кружлають чутки,
що й всемогучий нафтовий король Детерлінґ
жертвував на ту ціль великі гроші. Зорґанізова-
но теж терористичний відділ тієї орґанізації під
командою якогось Яковлева, особистого прияте-
ля Ґоргулова, вбивника французького президен-
та Думера. Відділ цей видає газету „Набат“, в
якій Яковлев отверто закликає до мордування
радянських амбасадорів і торговельних заступ-
ників, а також мордування державних мужів
тих країв, що піддержують дипльоматичні зно-
сини з теперішнім московським урядом. Орґані-
зація злучилася зі „всемосковською“ орґаніза-
цією у Франції, що вдержує там військові школи
для вишколу молодих аристократів на старшин.
Міжнароднім провідником тієї орґанізації є
бувший царський ґенерал Міллер, який живе
тепер в Парижі і заявляє, що метою живої ак-
тивности серед московських еміґрантів „очисти-
ти Московщину рікою жидівської крови“.

Новоорґанізована московська орґанізація в
Берліні має зватися „Ровд“, що є скороченням
слів „Россійское Національ-Соціялістіческое Дві-
женіе“. Партія хоче посадити на московському
престолі князя Кирила (еміґрантського москов-
ського царя). В московській церкві в Парижі від-
правлено з цього приводу богослуження при
участи 16 московських патріярхів, архимандри-
тів, митрополитів та й самого „царя“ Кирила й
„царевича“ Бориса.

Провідником відділу тієї орґанізації в Ан-
глії є князь Скоропадський, колишній україн-
ський гетьман. Він створив там Лігу Визволення
України, до якої належать визначні англійські
аристократи та фінансісти. Ліга заявляє всюди,
що має на Україні свої відділи для поширення
нелегальної літератури між селянством. Літера-
тура складається з матеріялу, що підбурює
українців проти жидів (а чому не проти Мос-
кви?).

Центральний орган тієї орґанізації „Новое

а „Ой у лузі червона калина“ то стільки строф, що й я їх не знаю.

Найменші громадяни теж цікаві.

Іде пастушок за товаром, на голові старий татів капелюх, а на капелюсі тризуб і букви У. С. С. Тризуб і букви смолою намальовані, але виразно.

— Хто тобі таке зробив?

Пастушок подивився, щось поміркував і не признається:

— Не знаю...

— На-ж тобі десять сотиків. Купи собі цукорків.

Зіскочив таки зараз з коня і побіг до кооперативи. За ним другий такий сам, хоч і без тризуба, але зате співак. Коли ми надійшли тягнув тоненьким голоском якусь нову пісню: „Ще не вмерла Україна, ми її не лишим“, а далі про двох молодих хлопців...

І ще одну пісню співали малі хлопчики. Про Петлюру. Звідки вона забрила, хто її зложив і куди, якими шляхами дісталася до забитої дошками Ясінки?!...

Гарне молоде покоління. Може тому, що це „хлопи“, бо шляхта з декотрих дооколичних сіл якісь штуки викидає. Позакладали їм шляхоцького „Стшельца“, до якого „хлоп“ не може належати і шляхтичі горді з цього. Маю надію, що не всі, але казали мені люди, що багато. Хоч бери та закладай шляхоцькі „Соколи“ і „Луги“!

На цю тему треба не на жарт подумати. Думав нераз і я, лежачи в холодку (і в приличній віддалі від пасіки!) і дивлячись на наші рідні бойківські гори. Там-же тої шляхти стільки!... Щоб не звернула в інший бік, хоч і... босими ногами.

Симпатична Бойківська Земле. Гарна ти і наша з давен-давна. Але потребуєш праці і людей, людей не таких як я, що приїзджають тільки милуватися красою твоїх рік і лісів, а людей таких, що посвятять тобі ціле життя.

Є вже таких досить, але ще мало.

Слово" пише таке: Нашою метою є цілйне визволення Росії. Ми відновимо монархію, яка не буде збудована на давних принципах. Вона буде більш ідеальна. Насамперед ми прочистимо Росію від жидівських впливів так, як Гітлер прочистив Німеччину. Опісля віддамо шляхті її давні посілости і так привернемо порядок в нашому улюбленому краю. (Про Україну ані згадки!).

Між тими, що ту „всемосковську" організацію фінансують є такі люди: бувший німецький цісар, французький промисловець Коти, директори кількох французьких та англійських фабрик зброї, а також цілий персонал теперішнього німецького уряду.

Майже всі подані в тій статті факти й твердження не відповідають дійсности, бо в Німеччині нема табору з 12.000 москалями, ані не машерували москалі зі зброєю перед Гітлером, бо й сам Розенберґ заявив, що з орґанізацією Ронд не має нічого спільного, а щоб німецький уряд туди належав, про це й мови не може бути і т. п. Колиб туди належав уряд, то не требаб було заборонити горожанам уніформованим москалям носити однострої та робити вправи. З приводу Ронда очинилось у світі богато шуму, а все без підстави. Між українцями теж пішла була похова співпраці з Рондом, дехто навіть вже переговорював у справі орґанізації українського відділу при Ронді. Але все те було передчасне. Ті, що вели переговори, вифантазували собі, що вони говорять від всієї української нації. А тимчасом коли прийшлось творити той український відділ, то до його зголосилось заледво кількох збанкротованих комуністів з бувшого робітничо-комуністичного товариства „Воля" в Берліні. І то не зголосились вони туди, щоби служити Москві, а радше тому, що їх викинено за комуністичну діяльність з Німеччини, а Ронд їх від того на якийсь час рятував, закриваючи собою те, проти чого бореться сьогодні німецький націонал-соціялізм, себто марксизм зі всіма його виявами назверх. Вартости Ронда не треба переціньовати, як це дехто може любить загоряча робити, бо це лише явище конюнктуральне без глибших основ. А це вже видно по тім, що в Берліні були щось аж три Ронда разом і всі жерлися між собою дуже неприличним способом. І наші гетьманці, й ті, що з гетьманом, і ті, що донині ще без гетьмана, пробували щастя в Ронді, щоправда, дуже делікатно та не безпосередньо, привязуючи великі надії до цього руху. Але мабуть побачивши, що навіть вожаки з Ронда, бувші ґенерали, ідеольоґічні провідники і т. п., помандрували за крати німецької вязниці з ріжних причин, деколи не зовсім політичних, відпекалися від них.

—o—

Шум і правда.

Вияснення у справі коедукації в Академічній гімназії.

Шум учинився довкола коедукації в 1. клясі Академічної гімназії. В пресі хтось оголосив речинець вступних іспитів і вписів на 1. серпня, в „Ділі" з 30. серпня хтось виладав Кураторію Л. Ш. О. за те, що цей речинець визначено з дня на день тому, щоб ніхто не скористав із нього; в „Ділі" з 6. 9. непідписаний автор недвозначно закинув, що Дирекція Акад. гімназії не хоче перевести іспитів, хоч Міністерство освіти вже вирішило справу коедукації, а в Кураторії компетентний шкільний візитатор д. 1. 9. вияснив представниці Батьківського Комітету, що Дирекція Акад. гімназії дістала вже доручення перевести вписи.

Це був шум, а правда? Ось вона: Дня 26. 8. була в Кураторії Л. Ш. О. нарада, як перевести коедукацію в Акад. гімназії і підчас тієї конференції виготовили реферат до Міністерства; дня 6-го вересня компетентний візитатор (п. Шедіви) повідомив Дирекцію телефонічно про позитивну постанову Міністерства з дня 30. серпня 1933; дня 7. вересня Дирекція дістала письмо з Кураторії в цій справі з датою 6. вересня, але дотичну оповістку подала від себе Дирекція вже день перед тим, на основі телефонічного повідомлення. Іспити розписала Дирекція на 9. вересня і тільки на основі відбутих іспитів мала змогу перевести вписи, натомісць уже від 29. 8. приймала письменні, а навіть устні зголошення кандидаток до І-ої кляси.

І ще дві справи: 1) компетентний візитатор п. Шедіви відповів Дирекції, що він не давав представниці Батьківського Комітету ніяких вияснень, бо навіть ніхто у нього не зголошувався; 2) коедукація в перемиській гімназії іншими шляхами, не була одночасно вирішена, і непідписаний автор заміток у „Ділі" чомусь то звязував обидві справи, начеб вони мусіли бути злучені одним урядовим актом. Алеж і в Перемишлі — як це знаємо з „Діла" — іспити розписала Дирекція на д. 2-го вересня, а не н. 30. серпня.

Д. Лукіянович.

—o—

Допомога жидівським утікачам.

ЖЕНЕВА, 11. 9. ПАТ. На основі статистичних даних світової жидівської конференції число жидівських утікачів з Німеччини виносило в липні ц. р. 47.450 осіб, з чого на Францію припадає 25.000, Голяндію 5.000, Палестину 5.000, Польщу 4.000, Анґлію 2.500 і т. д. Ці цифри послужили допомоговому комітетові основою до устійнення грошевої допомоги для втікачів.

—o—

Неспокій на Кубі.

Як повідомляють з Гавани, новий президент кубанської республики Сан Мартін заявив, що кубанці хотять жити зі Зл. Державами в приязні, спираючись на повній незалежности краю. Ми не антиамериканці, виступаємо тільки проти імперіялізму під всякими його формами.

ВАШИНҐТОН, 12. 9. ПАТ. Державний секретар Галь заявив, що Зл. Держави визнають кубанський уряд, якщо він зліквідує заворушення й приверне лад та порядок.

ГАВАНА, 11. 9. ПАТ. Поширюються дальші акти насильств і терору. Сьогодні в полудне підложено бомбу під електрівню, яку знищено.

—o—

Дольфус і „вища воля".

ВІДЕНЬ, 12. 9. ПАТ. Вчора попол. на перегоновій площі в Пратері відбулася велика манифестація „Фронту батьківщини" при участи 60.000 осіб. До зібраних промовив канцлер Дольфус, заявляючи, що австрійського парляменту в теперішній формі отворити не можливо. Уряд виладив новий проект конституції, спертий на християнських, німецьких і станових основах, щоби зробити кінець партійній державі. Теперішній уряд веде боротьбу на два фронта: з марксизмом і брунатним соціялізмом. „Хочемо жити з Німеччиною у згоді, але й наша держава, хоч мала та бідна, має право до чести. Відкидаємо політику уніфікації й терору, а також політику фальшивого націоналізму". Опісля канцлер обговорював успіхи уряду, який більше зробив останніми часами, ніж парлямент напротязі кількох років. Свою промову закінчив Дольфус словами, що вища воля велить Австрії боронити свою незалежність. Направляємо помилки і будуємо новий кращий дім. Бог так хоче".

Манифестація скінчилася дефілядою перед президентом Мікласом і канцлером Дольфусом.

—o—

Вісти з краю.

СОЛОТВИНЩИНА.

Хоч Солотвина зі судовою округою (17 сіл) не має безпосереднього звязку з культурно-освітніми, господарськими та політичними центрами через брак комунікації (38 км. автобусом до Станиславова, 18 фірою до Надвірної), то проте в останнім році виявила дещо активности. Наразі розвивають дещо діяльности Філія „Просвіти" і Кружок „Рідної Школи".

Філія „Просвіти" обмежується покищо до розбудження життя по читальнях, звертаючи увагу на поглиблення освітньої роботи по читальнях, як заведення постійного голосного читання, наладнання діловодства, вивінування бібліотек тощо. Деякі читальні виказують у цьому напрямі успіхи, як читальня в Старуні, Заріччу, Раківці і Солотвині. Також основана в минулім році в осені читальня у Марковій розвивається добре і правильно. Одначе ту роботу веде тільки двох членів виділу при нагоді поїздок на загальні збори по селах, бо на освітнього урядовця філію не стати. В березні ц. р. відсвяткувала Філія разом з Кружком „Р. Ш." Шевченківське свято.

Кружок „Р. Ш." зорганізував постійне збирання 1-процентового податку на „Р. Ш.", перевів збірку на коляду, яка дала 244 зол., писанку в квоті 69 зол., уладив свято св. Миколая, разом з Філією „Просвіти" свято Шевченка, а в липні фестин та аматорську виставу, дохід з яких обернено на покриття коштів діточого садка. Діточий садок мав 34 дітей, з яких частину Кружок доживлював. Садок закінчився пописом, на котрім батьки мали нагоду наглядно бачити користи садку для національного виховання дітей. Батьки просто плакали з радости, коли чули, як їх діточки, навіть найменші, говорили патріотичні віршики, співали пісні, або виводили національні танки. Уладження Кружком садка матиме для населення безперечно велике освідомлююче значіння. Бо коли попереднього року місцевий комітет для незаможних, зложений у більшости з поляків і жидів, зорганізував вакаційну півоселю, а Кружок „Рідної Школи" хотів для противаги зорганізувати для українських дітей свій садок — то населення не хотіло до того ніяк причинитися. Але коли люди побачили, що в минулорічній півоселі вивчували їх дітей ріжних польських патріотичних пісень, поздоровляти словом „честь" замісць „Слава Ісусу Христу", ба й молитися з дітьми по польськи — переконалися наглядно про ціль таких чужих садків. Доказом на це те, що цього року польські типники не думали вести ніякої півоселі, але коли побачили, що Кружок „Р. Ш." зорганізував садок, оснували зараз і у себе садок, до котрого притягнули і троки наших дітей з найбідніших, яких приманили цукром, какаом і булками. Але були між дітьми й такі, що не злакомилися на цукор і булки та ходили таки до нашого садку, хоч у нас діставали лише хліб і масло.

Збори в справі української школи. Дня 27. серпня відбулися у нас збори в справі української школи. Присутних було около 150 людей з цілої суд. округи. Про положення українського шкільництва в Польщі і наші домагання на тому полі реферував д-р Л. Рорбачевський. На збори прибув теж посол Юра Чукур, який здав справоздання з діяльности Української Парл. Репрезентації та представив положення нашого народу під більшовицьким ярмом. Збори ухвалили відомі резолюції в справах шкільництва, протест проти фізичного винищування українського народу більшовиками та заяву довірія Українській Парл. Репрезентації.

Висліди шкільного плебісциту. У звязку з положенням українського шкільництва треба згадати про висліди шкільного плебісциту. В Солотвинщині не було жодної школи з польською мовою навчання з виїмком експозитурної одно-клясової школи в Порогах. Декларації в осени м. р. вносили лише ті села, що мали двомовне навчання. Таких сіл було 9. Тепер вже приходять рішення кураторії у справі плебісцитової акції і на диво навіть у тих селах, де досі була українська школа, заводять двомовне навчання, бо показується, що знайшлися там якісь декларації за понад 20 дітей за польською мовою навчання. Правда, що в деяких селах, як Старуня, Космач, Кривець, у деяких батьків видурено підписи за польською школою, одначе частина батьків ті підписи відкликала; та в деяких селах, як Старуня (щодо другої школи з українською мовою навчання) і Раковець, абсолютно ніхто з батьків не підписував ніякої декларації за польським викладом. Очевидно, маємо до діла з плебісцитовими містеріями. В той спосіб від цього шкільного року **не маємо в нашій окрузі ні одної школи з українською мовою навчання.** У всіх випадках вносимо відклики, одначе чи вони що поможуть?

На економічній ділянці нема у нас ніякого поступу, а навпаки: повний занепад. Колись були у нас в кожному селі кооперативи, але всі з виїмком Космача, Яблінки і Старуні, впали і від двох літ не проявляють ніякої діяльности. Причини, як звичайно — манка і розборгування товару, а це наслідок малого кооперативного освідомлення. Здавалося би, що тепер, у часі безпримірної нужди по селах, недостачі якихнебудь зарібків (бо деревний і нафтовий промисл, з якого часто населення черпало зовсім гарні зарібки, упав зовсім), були би всі обективні дані для розвитку кооперації. Тимчасом без огляду на зусилля деяких одиниць всі старання в напрямі відновлення кооперативного руху розбиваються об незрозуміння і зневіру населення. Ілюстрацією для цього нехай послужить отсе: В повіті в кожному селі є по кілька приватних молочарень, поміж ними заледво чотири чи пять в українських руках і просперують зовсім добре. Коли зважити, що маємо до 30 таких молочарень у повіті, то тимбільші вигляди повинні би бути для одної районової кооперативної молочарні. Тому рішено таку молочарню зорганізувати. Скликано в тій цілі економічну анкету на 12. лютого ц. р., на яку приїхало аж трьох позамісцевих кооператорів; вияснено там всесторонньо значіння й істоту кооперації, одначе дальше справа не пішла, бо ніодно село не хоче зібрати бодай частини уділів. Всі признають конечність районової молочарні, але ніхто не хоче дати ані золотого. Так тут розуміють кооперацію! З тих самих причин годі відновити кооперативу в Солотвині та в інших селах. Один тільки Раковець взяв на розум, бо члени упавшої споживчої кооперативи „Юровець" зійшлися, зібрали поміж собою санаційні доплати по 5 зол. та отворили відразу дві крамниці в селі. А до інших тимчасом зїздить урядовий ревізор від „Ради Спулдзельчої" у Варшаві та каже собі платити по 260 зол. за люстрацію! І будуть члени надзірної ради й управи платити, дарма, що за ці гроші могли би відновити кооперативу... Одначе нашим „приятелям" і ті кооперативи, як. ще істнують, є сіллю в оці, бо от у серпні був таємничий влом до кооперативи в Старуні, яку обікрали на поверх 200 зол. Словом: в економічній ділянці у нас дуже сумно.

ЩО КАЖУТЬ АВСТРІЙСЬКІ СТАРШИНИ-ВТІКАЧІ.

БЕРЛІН, 12. 9. ПАТ. Два австрійські старшини, які втекли до Німеччини, оголосили отвертого листа до австрійського міністра національної оборони, в якому оправдують утечу з рядів суперечною із конституцією поведінкою теперішнього австрійського уряду. Поручають всякими можливими засобами поборювати теперішній режім в Австрії.

НІМЕЦЬКА ДЕФЕНЗИВА ТА ФР. МАНЕВРИ.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Згідно з звідомленнями „Матена" французькі військові кола одержали вістку, що німецька дефензива цікавиться передовсім переводжуваними тепер підчас французьких маневрів пробами моторизації армії. Агенти французької контррозвідки перехопили інструкцію німецького штабу, вислану в цій справі німецьким шпіонам.

ЗА СТВОРЕННЯ СИЛЬНОГО СЕЛЯНСТВА В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 12. 9. ПАТ. Президент Ляндбунду Майнберг виголосив в Андзе промову в присутності 9.000 селян, присвячену кольонізаційному питанню держави. Бесідник підкреслив вагу створення сильного селянського стану в Німеччині; своє домагання мотивував тим, що по другому боці сх. кордону Німеччини живе польський нарід, який розвивається, а по німецькому боці на прикордонній смузі від століть триває еміграція ан захід. Нац. соціялістична селянська політика хоче позбавлені повітря сх. терени, які не дадуться оборонити скорострілами, охоронити поясом селянських загород.

ВІДНОВЛЕННЯ РОЗБРОЙНИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

Нарада між Норманом Дейвісом та сером Джоном Саймоном, що відбулася 7. ц. м. в Льондоні, розпочинає наново переговори в справі розброєння, що так нещасливо скінчились в Женеві. Темою цієї наради мав між іншим бути й французький проєкт контролі розброєння. Деякі часописи гадають, що Зл. Держави поставляться прихильно до контролі зброєнь коли европейські держави заключать конвенцію справжнього розброєння. Дня 18. вересня мають відбутися французько-англійські наради в Парижі з участю Нормана Дейвіса.

Оскільки можна здогадуватися на основі висловів Диппльоматично-Політичної Кореспонденції в Берліні, в Німеччині ставляться досить скептично до нових розбройних проєктів. Подорож Еріо до Москви цей скептицизм цілком оправдує.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

КОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. На мітінґу проти арештування в Німеччині комуністів, обвинувачених у підпалі райхстаґу зібралося багато народу. У вулицях, сусідуючих з вул. Ваґрам прийшло до сутичок із поліцією. На бульварі Ваґрам комуністи, що були в каварні, обкидали поліцію столиками та склянками.

У зборах узяли участь усі верстви фр. суспільности. В салі розвішали транспаренти з протигітлерівськими написами. Париський адвокат Джафері в промові доказував, що арештовані комуністи невинні, а винуватий у підпалі райхстаґу пруський премієр Ґерінґ, який зробив це, щоби мати претекст до переслідування опозиції. Адв. Торес доказував, що слідство та запов̂іджена в Ляйпціґу розправа це пародія справедливости. Промовляв ще письменник Ервін Кіш і сестра арештованого болгарина Дімітрова, яка дякувала обом адвокатам за оборону її брата. Маніфестація перетяглася до пізної ночі. Юрба старалася дістати під німецьку амбасаду та поліція не допустила до того. Ухвалені резолюції переслали міжнародній слідчій комісії, яка збереться 14. вересня в Льондоні.

ПРАПОР „ШТРАСБУРҐ".

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. Французька преса обурюється, що прапор, який Гітлер на маніфестації вручив пробоєвому відділові в Кель на французькому кордоні, називається не іменем того міста, лише іменем столиці Альзасії, Штрасбурґа. Це доказ, що тому баталіонові визначили як місце постою Штрасбурґ, а не Кель. „Еко де Парі" підкреслює, що це виразно говорить про бажання німецької відплати. Часопис домагається, щоби французька амбасада інтервеніювала в тій справі в німецькому уряді.

ФРАНЦУСЬКИЙ МІНІСТР У ЛЬВОВІ.

У середу, 13. вересня в подорожі з Парижа до Москви зупиниться у Львові французький міністр летунства Кот. Прилетить літаком із Праги ок. 10. год. передпол. Літак осяде в Скниловім на цивільному летунському майдані.

СТРАШНА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА

ВІДЕНЬ, 12. 9. ПАТ. З Любляни повідомляють: Нині в год. 6. рано біля Любляни на летунському шляху Любляна-Сушак, який отворили тому 14 днів, упав комунікаційний літак із 6 подорожніми, пільотом і механіком. Літак ударив об мур заведення для божевільних і розбився. Всі пасажири та залога згинули.

—o—

НОВИНКИ

— **Футра мужеські й жіночі** виконує по найновішим фасонам дешево й солідно **Евген Говикович, Львів, ул. Домініканська ч. 4.** 324 5-30

— **ВЕРНУВ І ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні, Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 356 2-8

— **100 вільних посад.** Потрібні: техніки, кваліфіковані і некваліфіковані робітники, агенти, бюрові сили, стенотипістки, шофери, для кооперативної фабрики „Суспільний Промисл" — якщо кожна українська родина уживатиме лише знаменитої цикорії „Луна". Українські жінки! Жадайте по всіх крамницях цикорії „Луна", бо в такий спосіб в короткому часі створите нові варстати праці для Ваших мужів, братів, сестер і дітей. 291

— **Монументальна праця українця про чеського письменника.** „Праґер Прессе" з 10. ц. м. приносить звістку про монументальну працю доцента Українського Педаґоґічного Інституту в Празі Григора Омельченка про твір чеського письменника Гавлічка-Боровського „Хрест св. Володимира". Праця ця написана по чеськи і видана за допомогою міністерства освіти і Академії Наук і Мистецтв. У першій частині автор розсліджує всі досі відомі рукописи та копії поеми і доходить до ясного зображення творчого процесу Гавлічка; у другій частині порівнює він всі видання „Хресту" і описує їх точно; у третій переданий первісний текст поеми. Книжка видана в 500 нумерованих примірниках і має 124 репродукцій.

— **Членами львівської рільничої палати** з виборів повітового самоврядування стали в станиславівській окрузі: Маріян Ярошинський і Ян Щепанович, з коломийської: Йосиф Ярузельський і Йосиф Тарантюк, із стрийської округи: Корнель Кшечунович і о. Степан Яворський.

— **Наглі суди у Львові.** В четвер 14. вересня судитимуть Миколу Медику, родом з Радянщини, під замітом злочину шпигунства.— 18. вересня відбудеться наглий суд над трьома убивчиками з Колодна: Нікратовичем, Жултанецьким і Шафранським за вбивство родини Фельда та господаря Стельмаха.

— **Знаменні маневри.** В районі Станиславова відбудуться корпусні маневри, в яких візьме теж участь марш. Пілсудський. На маневри запрошено 20 заграничних офіцирів, між якими находиться два французькі ґенерали та представники армії радянської, німецької, італійської, австрійської, еспанської і т. д.

— **Залізнича знижка для студентів.** Міністерство залізниць в порозумінні з міністерством освіти продовжило важність посвідок до осягнення залізничих знижок, виданих академічними школами, до 9. вересня ц. р.

— **Летунська катастрофа.** З Варшави вилетіли 11. ц. м. ппдк. Філіповіч, директор департаменту цивільного летунства і кпт. Левоневський, щоби побити міжнародній рекорд лету в простій лінії без осідання. Вибралися на Москву, звідки мали спрямуватися просто на схід понад Сибір до Владивостоку. До Москви долетіли щасливо, однак дальше на сході постигла їх катастрофа. Коло міста Чебоксари, 90 км. на захід від Казані щось з ними сталося. Московський комісаріят закорд. справ повідомляє, що летун, який вів апарат, мабуть Левоневський, тяжко ранений. Другий летун, мабуть Філіпович, вискочив легкопадом і врятувався. Радянська влада поспішила їм з допомогою і вислала з Москви літак на місце катастрофи. На місце катастрофи відлетів літаком секретар польського посольства в Москві, Забелло.

— **Вбили екзекутора.** В ставі біля Вітрогощі найшли змасакрованого Н. Ґлемба, труп екзекутора скарбового уряду із Вижека. Екзекутор став жертвою бандитів, які знали, що Ґломб, вертаючи із села, мав при собі більшу грошеву суму з податків.

— **Краєва хроніка.** У Войнилові вломилися злодії до мешкання Рибки Кальмана і вкрали готівкою 250 долярів і 1.100 зол., векслі на 300 дол. та асекураційну полісу на 900 дол. — В Коростові біля Сколього згоріла вілля Луція Рапея разом з господарськими будинками вартости 10.000 зол.

— **Злодії переоділися за поліцаїв.** До залізничої каси при вул. Товаровій у Варшаві прийшли в ночі три злодії, з яких два були переодіті за поліцаїв, а один за залізничника і стероризували нічного сторожа, якого побили до

втрати свідомости. Опісля розпороли касу „раком" і забрали з неї 71.360 зол. готівкою та 35.000 золотих чеками. Неприхоплені ніким, відійшли з добичею спокійно, полишаючи сторожа звязаного і без памяти. Щойно на другий день вранці найшли тяжко побитого сторожа і відставили до шпиталю. Вламу могли доконати тільки люди, що знали добре терен.

— **Хто виграв на льотерії?** Девятого дня тягнення клясової льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 86373. 15.000 зол. на ч. 61839, 142528. 10.000 зол. на ч. 5779, 132025. 5.000 зол. на ч. 53611, 95431, 107294, 108767. 2.000 зол. на ч. 9223, 10217, 29269, 42398, 51863, 66025, 84189, 90258, 109647, 122835, 125272, 137647, 150205. 1.000 зол. на ч. 1068, 4444, 7099, 11721, 12169, 12288, 12753, 31590, 32473, 34452, 38902, 41802, 55252, 58209, 66461, 78929, 83129, 83384, 84244, 92310, 91696, 95291, 96443, 97362, 105752, 106700, 117594, 121270, 122422, 125625, 127643, 132152, 133942, 137909, 139836, 145863, 150937. 5.000 зол. на ч. 2281, 31422, 43210, 61978, 62127, 101737. 2.000 зол. на ч. 9460, 12426, 12621, 35681, 38537, 45670, 62195, 72563, 91043, 109137, 110350, 111183, 116694, 141721, 142593. 1.000 зол. на ч. 748, 2910, 6166, 10320, 11712, 17735, 18368, 24844, 27927, 36447, 37727, 42669, 44962, 47363, 48452, 51997, 52962, 58703, 64163, 68206, 75[illegible], 75882, 77901, 80019, 91045, 93309, 94961, 98695, 102833, 108003, 118197, 120292, 120557, 126013, 129962, 132797, 135828, 136633, 142681, 145778.

— **Ріжні вістки.** В Ґеремі згорів замок, в якому находилася гітлерівська кадра праці. Пожежа повстала в кількох місцях одночасно. — В Мамаї біля Констанци впав наслідком моторового дефекту гідроплян, причому згинули два румунські офіцири.

— **Де Пінедо покінчив самогубством?** Як відомо, славний італійський летун маркіз Де Пінедо згорів у своїм літаку „Санта Лючія", яким хотів перелетіти з Ню Йорку до Багдаду без осідання, щоби побити рекорд Кодоса та Росі. Тим літаком Де Пінедо вже двічі перелетів Атлянтик, тому — як пишуть американські ґазети — цікаве, що тепер згинув він так трагічно. Тому два роки Мусоліні вислав, чи правильніше заслав Де Пінеда до Бразилії. На американськім летунськім майдані Фльойд Бенет біля Ню Йорку, відки мав летіти до Багдаду, Де Пінедо не зодягнувся по летунськи, лише мав на собі звичайну ранішню одежу та патинки, які носив у спальні. Перед летом сказав приятелям, що як прилетить над Рим, скине з літака Мусолініму листа, в якому впевнить його про свою вірність і любов до рідного краю та короля. При катастрофі всі бачили, що коли полумя охопило літак, Де Пінедо й не думав рятуватися, а стояв непорушний з руками, зложеними навхрест. „Нюз Кронікл" у звязку зі смертю Де Пінеда пригадує, що летун мав конфлікт з Мусолінім з тієї причини, що залицявся до королівни принцеси Джованни. Та Мусоліні вже тоді призначив її для болгарського короля Бориса. Тому, що звязок Де Пінеда перекреслив був би політичні пляни Мусолінія, він вислав його до Бразилії. Де Пінедо виїхав до Бразилії, то відтам повідомив, що виступає з італійської летунської служби. Між рештками Де Пінедового літака найшли фотографію дочки італійського короля Джованни, що тепер є жінкою болгарського короля Бориса. Фотографію підписала Джованна. Крім того найшли ще одну фотографію якоїсь жінки, та годі пізнати хто то, бо фотографія обгоріла.

— **Шість тисяч професорів без посад.** Букарештенський щоденник „Курентул" подає у передовиці, що в Румунії крім 7000 безробітних учителів є поверх 6.000 іспитованих професорів середніх шкіл без посад. Декотрі з них більше як 10 літ шукають даремно за кусником хліба.

—o—

З листів до Редакції.

В справі „Спілки Українських Агрономів".

Високоповажаний Пане Редакторе.

У звязку зі статтею в ч. 232. „Діла" з дня 5 ц. м. п. н. „112.000 зол.". Про скандал „Спілки Українських Агрономів" та п. п. Воробця й Охнима" — не відмовте помістити отсих моїх

кількох слів вияснення і то тим більше, що того вияснення автор статті виразно від мене домагається.

„Спілку Українських Агрономів" засновано в 1925 р. Мене приняли до управи „Спілки" в другій половині 1929 р. як референта та орґанізатора насінного відділу. Перед тим працював я як управитель досвідно-насінної станиці в добрах баронів Ґец-Окоцімських. На тому становищі мав я нагоду також познайомитися з працею польських досвідно-продукційних насінних станиць на нашій національній території. На основі придбаного досвіду прийшов я до переконання, що прийшов уже й у нас час подумати над удосконаленням сільсько-господарської продукції та над орґанізацією кооперативного збуту землеплодів, як етапу до економічної емансипації нашого села. Тому приняв я предложене мені місце в „Спілці Укр. Агр.", уважаючи, що на цьому становищі зможу працювати в згаданому вище напрямку.

Заанґажований до ведення насінної акції, посвятився я виключно праці в тій ділянці, уважаючи справи фінансів та книговодства за щось, до чого я найменше покликаний; на ділі я цими справами не займався. Великі обороти вказували, що „Спілка" приспішеним темпом розвивається, та з другої сторони тяжко було зорієнтуватися в дійснім фінансовім стані кооперативи, бо білянси за 1927-28 рр. не були ще зладжені, а діловий 1929 р. не був ще майже закнижкований. Та зразу звернули мою увагу хибні основи, на яких була побудована „Спілка" і які з погіршенням конюнктури мусіли довести до її упадку. Маючи своїми членами виключно аґрономів, могла вона бути хіба їх становою орґанізацією, а ніколи сільсько-господарською кооперативою. Не маючи членами рільників-продуцентів, обслуговувала вона принагідних відборців, які — як пізніше показалось — натягнули „Спілку" на великі суми. У вічній погоні за клієнтами, приєднувала їх „Спілка" легким кредитуванням товару і давала нераз товар на умовинах далеко кращих, як мала їх сама у гуртівника або фабриканта. На тлі торговельної конкуренції доходило дуже часто до конфліктів з Повітовими Союзами Кооператив, на яких удержанні були аґрономи, члени „Спілки", а Ревізійний Союз Кооператив слав оправдано гострі упімнення за ломання кооперативної дисципліни.

Приглянувшись цьому всьому, прийшов я до переконання, що треба конче перебудувати „Спілку" та звернути її діяльність з чисто торговельної в напрямі продукції насіння і землеплодів та орґанізації їх збуту. Щоб осягнути намічену ціль, треба було притягнути в члени „Спілки" хліборобів-продуцентів, що були би матеріяльно зацікавлені в наміченій акції. Не без спротивів деяких членів управи і надз. ради, загальні збори „Спілки", що відбулися 4. VII. 1930, одобрили мій плян. Тоді став я переговорювати з визначнішими українськими хліборобами-землевласниками. Коли на спільнім засіданні управи „Спілки" й орґанізаційного комітету українських хліборобів дня 13. X. 1930, інспектор Ревіз. Союзу У. К. п. Дуткевич ствердив вдоволяючий стан „Спілки", а тільки осудив методи її діяльности, здавалося, що переміна „Спілки Укр. Аґр." у „Спілку Українських Хліборобів-Продуцентів" — це питання недалекої будучности. На цьому засіданні постановлено відбути дня 30. XII. 1930 загальні збори „Спілки", на яких мала бути довершена переорґанізація, а комітет хліборобів мав поставити до диспозиції санації „Спілки", і для започаткування нової діяльности. нової управи 5.000 дол., що вистарчало і для са-

Та в міжчасі настали події, що не дали довести до кінця зачатого діла. Катастрофальний спадок цін збіжа в осені 1930 р. здержав майже зовсім приплив нових замовлень. Відомі події в тому ж часі перервали нормальний приплив рат за побрані товари, упімнення, висилані до довжників, лишались без відповіди, кореспонденція з Волинню майже зовсім припинилася. Фінансовий недобір „Спілки" більшав. Показувались наслідки старих гріхів — легкодушного кредитування за часів доброї конюнктури. І тому не помогли вже нічого загальні збори, скликані в грудні 1930 р. і січні та лютім 1931 р. Час та обставини вже ніяк не спряли санації і ціла акція переорґанізації показалася спізненою. Дальший хід подій — це вже підготування до конкурсу.

Така була моя роля в „Спілці" Українських Аґрономів". Увесь час старався я недопустити до ганебної катастрофи і з нежиттєздатної, фіктивної „кооперативи" створити сильну та здорову кооперативу продуцентів насіння і землеплодів для орґанізованого їх збуту, оперту на хліборобській еліті зах.-українських земель. Кооператива та могла стати підвалиною загальноко-оперативного збуту землеплодів, котра то ділянка донині лежить у нас облогом.

Стверджую при цьому, що і з видавничою кооперативою, і з часописом „Нове Село" не мав я від початку і не маю нічого спільного.

Прийміть, Високоповажаний Пане Редакторе, вислови правдивої пошани.

Інж. Богдан Г...

Прага, 1. вересня 193.

Вельмишановний Пане Редакторе!

Не відмовте, будь ласка, на сторінках Вашого поважного органу помістити отсе:

З приводу моєї статті в ч. 112. „Діла" п. з. „Ла... формувати не треба" п. Григоріїв у свому органі „Ліва Україна" ч. 7. пише, що мів би то я „самочинно, безставно й історично-неграмотно скрізь замість терміну „Руси", в чеському перекладі (sic!) „Русове" писати „Росіяни"; і тимсамим я мів би то приписав п. Григоріїву „витвори своєї неграмотности".

Очевидно, п. Григоріїв не знає, що по чеськи „Руcове" (прикметник — „руські") значить: „росіяни" („російський"). Оскільки п. Григоріїву таки конче хотілося вжити терміну „Руси", „руський", то треба було бодай додати, що мова йде не про москалів, а про той (староруський) нарід, який мав прийти на Україну десь у X. століттї. Цього п. Григоріїв не зробив, переоцінюючи мабуть грамотність чеського читача.

Також я не допустився був цілої „калібрації" з гектарами, бож я виразно писав, що треба було перераховувати з десятин на гектари. Трохи вправ з арітметики справді не зашкодилоб.

Замісць того, щоби „ображуватися" і називати мене неграмотним, ліпше булоб, аби п. Григоріїв таки послухав нашої ради і виправив на сторінках „Народнього Огляду" ... зору" свої помилки.

Прошу, Пане Редакторе, приняти вислови моєї правдивої пошани.

Н. Коренець

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 13. XI. год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор".

Четвер, 14. IX. год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор".

Пятниця, 15. IX. год. 7.30 веч. „Фрайляйн Доктор".

Театр Ріжнородностей.

Середа, 13. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин".

Четвер, 14. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин" (Закупл. вистава).

Пятниця, 15. IX. год. 7.30 веч. „Неприятелька мущин".

Кіна.

АДРІЯ: „Опир в опері"
АПОЛЬО: „Страшна катастрофа в копальні в Тібо".
АТЛЯНТИК: „Пісня серця".
КАСІНО: Фліп і Фляп.
КОПЕРНИК: „Прощання зі зброєю" (Ґері Купер).
КОЛІСЕЙ: „Білий мустанг", ревія „Рожевий вальс".
МАРУСЕНЬКА: „Прощання зі зброєю" (Ґері Купер).
МІРАЖ: „Мароканські ночі кохання".
МУЗА: „Королева скорости".
ПАЛЯС: „Адютант його Великости" Власта Буріян).
ПАН: „Мумія" та ревія.
і ревія (виступ львівських артистів).
ПАСАЖ: „Вязень із Каєнни" та „Фліп і Фляп за кратами".
СТИЛЕВЕ: „Мужчини в її житті", ревія „Цілую ручки".
ХИМЕРА: „Пісня ночі" (І. Кепура).
УТІХА: „Бунт молодости" й ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 13. вересня 1933.

Братислава (279,3) 10.10 Концерт, 17.55 Авдиція, мад. пісні; **Міляно** (331,4) 11.15, 13.00 Музика; **Штрасбург** (345,2) 15.30 Концерт; **Ляйпціґ** (389,6) 21.30 „Директор театру" оп. Моцарта; **Берлін** (419) 20.05 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 12.00, 17.15 Концерт; **Лянгенберг** (472,4) 20.05 Оп. музика; **Відень** (518,2) 12.00, 13.10 Концерт; **Мінхен** (532,9) 20.00 „Царевич" оп. Легара; **Будапешт** (550,5) 17.30 Фортепян, 18.45 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00 Концерт смич. інструментів, 13.50 Концерт для села, 15.00 Етногр. концерт для молоді, 18.00 Молоді українські композитори, 19.30 Спів, рецитації, гумор, музика; **Москва** (1000) 17.25 „Царська наречена" оп. Рімського-Корсакова (Сталін 424,3 м.), 17.25 „Отельо" оп. Верді́я (оДсв. 720 м.).

Четвер, 14. вересня 1933.

Франкфурт н. М. (259,3) 13.30, 20.25 Концерт; **Братислава** (279,3) 14.50 Концерт, 18.25 Скрипка; **Міляно** (331,4) 17.00 Муз. всячина; **Ляйпціґ** (389,6) 16.30 Концерт; **Білгород** (429,7) 21.10 Пісні; **Стокгольм** (435,4) 19.00 Спів, 19.50 „Джамелеґ" оп. Бізета; **Прага** (488,6) 17.25 Муз. авдиція для дітей, 19.30 „Тайна" оп. Сметани; **Відень** (518,1) 12.00, 13.10 Концерт, 17.20 Солісти, 18.25 „Валькірія" оп. Вагнера; **Будапешт** (550,5) 19.05 Військ. орхестра; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00 Концерт, 18.00 Комедія, 19.00 Концерт із „Березілю", **Москва** (1000) 16.00 „Травнева ніч" оп. Рімського-Корсакова (Сталін 424,3 м.), 17.25 „Русалка" оп. Даргомижського (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Середа, 13. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 17.15, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа: 16.00 Концерт орхестри; 17.45 „У шлеських горах"; 18.05 Камеральний концерт; 19.10 Літер. чвертьгодина; 19.30 Трансм. зі салі Музікферайну в Відні: Академія з нагоди 250. роковин визволення Відня; 21.00 Концерт орхестри, спів (Ал. Добош, тенор); 22.25 Спортові вістки.

Четвер, 14. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.35 Концерт; 12.05, 12.55, 15.00, 15.15, 15.50, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Для дітей: „З королем під Відень" (Бен. Герца); 16.30 Пісні (Дзежбіцька); 17.00 Відчит із жін. ділянки; 17.15 Музика, спів (Ленчовська-Славінська); 18.15 У поліській джунглі; 18.35 Легка музика; 19.40 „Торунь"; 20.00 Концерт орхестри, спів (Наврот Умберто Мачез); 21.00 Рільн. комунікат; 22.00 Легкі й популярні твори (Горовіц, тенор); 22.15 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Біржа.

ГРОШІ.

У вівторок Банк Польський платив за доляра 6.28 зол. У приватних оборотах платили по 6.35 зол.

Золото: доляри 9.04—9.08; корони 37.90 до 38.20; франки 36.70—36.90; дукати 83.80—84.15

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Транзакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.75, 125.06, 124.44; Данціґ 173.50, 173.93, 173.07; Голяндія 360.50, 361.60, 359.80; Льондон 28.67, 28.82, 28.52; Париж 34.91; Прага 26.50, 26.44; Швайцарія 172.86, 173.29, 172.43; Італія 47.15, 47.38, 46.92; Берлін 213.20, неодностайні.

Акції

Банк Польський 82 і три четверті до 83.

ЗБІЖЕ

	л. Підволочиська	льоко Львів
Пшениця	19.75—20.25	21.25—21.75
Пшениця збірна	18.75—19.25	20.25—20.75
Жито	13.25—13.75	14.75—15.00
Жито військ.	14.00—14.30	15.50—16.00
Овес військ.	11.75—12.25	13.25—13.75
Овес	10.50—11.00	12.00—12.50
Кукурудза	24.50—25.00	
Гречка	18.00—18.50	
Ріпак озимий	34.50—35.50	
Висівки житні	6.25—6.50	6.25—6.50
Висівки пшен.	6.—6.25	7.—8.—
Крупи греч.	33.00—34.00	
Мука люкс. пшен.		40.00—42.00
Мука пшен. 50 проц.		38.00—40.00
Мука пшен. 60 проц.		36.00—38.00
Мука житня 55 проц.		27.00—27.50
Мука житня 65 проц.		25.50—26.00
Мука житня ситкова		16.00—17.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 11. і 12. IX.: масло 2.50, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3.90 зол. за копу. Тенденція на масло і яйця удержана на сметану і молоко слаба

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" ... Спілки „Діло", Львів Ринок 10.